

Άτιμη κοινωνία, The Schooligans - «Τα στοιχειώδη» του Χρήστου Μποκόρου, Κ. Ασημακοπούλου

Άτιμη κοινωνία

Άτιμη κοινωνία! Να θες ν' αλλάξεις εξάτμιση στο μηχανάκι σου και να μην μπορείς, επειδή δεν έχεις λεφτά. Και να μην μπορείς να ζητήσεις λεφτά από τους γονείς σου. Τι να πεις; Μάνα, δώσε μου λεφτά να κάνω το μηχανάκι να πηγαίνει σαν τρελό; Θα σε πλακώσει στο ξύλο! Και δίκιο θα' χει! Σε ένα αδιέξοδο ζούμε όλοι εμείς που έχουμε μηχανάκια. Πιο μεγάλο πρόβλημα έχουμε εμείς παρά οι επιχειρηματίες. Αυτοί έχουν ό,τι γουστάρουν, ενώ εμείς αγκομαχούμε για μια εξάτμιση. Κι όχι τίποτα άλλο. Δεν μπορείς να συγκεντρωθείς σε τίποτα που προσπαθείς να κάνεις! Κάθεσαι να διαβάσεις και σου περνάνε εξατμίσεις από μπροστά...

Άτιμη κοινωνία
The Schooligans

Ασκήσεις

1. Τι απασχολεί τον νέο του κειμένου; Δώστε με δυο τρία χαρακτηριστικά το πορτρέτο του μαθητή.
2. Να σχολιάσετε το ύφος του κειμένου.
3. Να γράψετε ένα ανάλογο κείμενο στο οποίο ένας νέος εκφράζει την ανεκπλήρωτη επιθυμία του για ένα ακριβό απόκτημα, ένα επώνυμο ρούχο, ένα ζευγάρι αθλητικά παπούτσια, έναν υπολογιστή, κ.ά. Υποθέστε ότι πρόκειται για κείμενο που σκοπεύετε να αναρτήσετε στον τοίχο σας στο facebook.
4. Να συζητήσετε το θέμα της στέρησης άλλοτε και τώρα, π.χ. άλλοτε ο Μέλιος ([Ένα παιδί μετράει τ' άστρα](#)) ένοιθε στέρηση, γιατί δεν μπορούσε να αγοράσει βιβλία, ενώ σήμερα κάποιο παιδί στην ηλικία του Μέλιου νιώθει στέρηση, γιατί δεν μπορεί να αγοράσει ένα tablet, ένα smartphone κ.ά.
5. Ποιες είναι όμως οι πραγματικές ανάγκες μας; Ο ζωγράφος Χρήστος Μποκόρος δίνει τη δική του απάντηση με την έκθεση των έργων του «Τα στοιχειώδη». Η Κατερίνα Ασημακοπούλου παρουσιάζει και σχολιάζει την έκθεση στο παρακάτω δημοσίευμα.

 ΥΦΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

 ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΟ FACEBOOK

 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ-ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Ασημακοπούλου Κατερίνα

«Τα στοιχειώδη» του Χρήστου Μποκόρου

Η εικόνα μιας λιτής ευημερίας με ζωγραφική πάνω σε μακρόστενα ξύλα από γεφύρια

Σαν να μπαίνεις σε ένα μικρό ξωκλήσι, αισθάνεσαι καθώς περνάς την πόρτα για την έκθεση του Χρήστου Μποκόρου, στο Μουσείο Μπενάκη. Η δυναμική του χώρου επιβάλλει την κατανυξη, ο τόνος της φωνής αυτόματα χαμηλώνει και οδηγεί σε μία σχεδόν σιωπηλή παρατήρηση των εικόνων.

Ο Χρήστος Μποκόρος ζωγραφίζει για μία ακόμα φορά σε παλιά, φθαρμένα ξύλα, με καθαρά πάνω τους τα σημάδια και τα ίχνη του χρόνου. Παλιότερα, με την άψογη τεχνική του, ζωγράφιζε μικρές φλόγες και κλαδιά ελιάς, λινές πετσέτες και πιο παλιά «ωά». Πάντα τα στοιχειώδη. Κι αυτή τη φορά, πάνω στα μακρόστενα ξύλα από γεφύρια, πιθανόν της Ηπείρου, με «τα στοιχειώδη» καταπιάνεται, εκείνα που δημιουργούν την εικόνα μιας λιτής ευημερίας.

Στο πρώτο δωμάτιο της έκθεσης μία σειρά από έξι μορφές ξαπλωμένες στη φύση μάς κοιτάζουν στα μάτια όταν δεν στρέφουν το βλέμμα στον έναστρο ουρανό ή στα ανοιξιάτικα χαμομήλια. Μία ξύλινη πόρτα με το φως του πίσω δωματίου να φαίνεται από τις χαραμάδες της, μας οδηγεί νοητά (στο δεύτερο δωμάτιο της έκθεσης) στα ενδότερα. Μετά τον εξωτερικό χώρο, ο εσωτερικός: το σπίτι. Εκεί ένα τρίπτυχο, πάντα σε σανίδες από γεφύρια, πραγματεύεται τα στοιχειώδη του οίκου: στο πρώτο πάνελ του τρίπτυχου ένα ξέστρωτο κρεβάτι, στο δεύτερο μία πετσέτα, ένα καθρεφτάκι και ένα σαπούνι μόλις χρησιμοποιημένο, και στον τρίτο ένα τραπέζι με ένα κομμάτι ψωμί, δυο πιάτα φασολάδα και δύο ποτήρια κρασί. Ο Μποκόρος ζωγραφίζει τη λεπτομέρεια αλλά ταυτοχρόνως επιμένει σε μία αφαίρεση, που καθηλώνει. Είδα πολλούς θεατές της έκθεσης που επιχειρούσαν να αγγίξουν τις ζωγραφιές. Για να βεβαιωθούν ότι είναι ζωγραφική και όχι πραγματικά αντικείμενα. Η υγρασία που αφήνει το βρεγμένο σαπούνι πάνω στο ξύλο όπου μόλις ακούμπησε, οι πτυχές της πετσέτας που ακόμα δεν έχει χρησιμοποιηθεί ή του τσαλακωμένου σεντονιού που είναι ακόμα ζεστό από τον ύπνο: η ευαισθησία του ζωγράφου αποτυπωμένη σε ένα φθαρμένο ξύλο.

Σε μια εποχή που το περιττό έχει γίνει κομμάτι της καθημερινότητάς μας, που συνεχώς απομακρυνόμαστε από τα στοιχειώδη, τα βασικά και τα πρωταρχικά, σε μια εποχή που, κατά τον ζωγράφο, «για να μάθουμε τον καιρό δεν κοιτάμε πια τον ουρανό αλλά το internet», η ματιά στα στοιχειώδη μοιάζει με κάθαρση.

Με την έκθεση του Μποκόρου δεν θέλαμε να δούμε τίποτε άλλο εκείνη τη μέρα στο Μουσείο Μπενάκη. Μήπως μας προκάλεσε μια ψυχική ανάταση;

Ασημακοπούλου Κατερίνα

«Τα στοιχειώδη» του Χρήστου Μποκόρου

Το [Βήμα](#), 23/01/2014

- Ποια είναι τα στοιχειώδη για τον καλλιτέχνη; Να απαντήσετε λαμβάνοντας υπόψη τις φωτογραφίες από τους δύο πίνακες που συνοδεύουν το δημοσίευμα, καθώς επίσης και τα σχόλια της συντάκτριας του κειμένου.
- Να συζητήσετε τις επιλογές του ζωγράφου, ως προς τα θέματα, τις μορφές, τα σχήματα, τα χρώματα και το υλικό που χρησιμοποιεί. Μπορείτε να αναζητήσετε στο διαδίκτυο και άλλους πίνακες του ζωγράφου.
- Να παρατηρήσετε την οργάνωση του κειμένου. Ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε παράγραφο; Δοκιμάστε να γράψετε πλαγιότιτλους.
- Πώς αντιλαμβάνεστε τη φράση *εικόνα μιας λιτής ευμερίας* με την οποία η συντάκτρια του κειμένου χαρακτηρίζει τη ζωγραφική του Μποκόρου στον υπότιτλο του δημοσιεύματος; Νομίζετε ότι ευμερία και λιτός βίος είναι συμβατές έννοιες ή όχι; Επιχειρηματολογήστε ανάλογα.
- Ποιον προβληματισμό και ποια συναισθήματα προκάλεσε η ζωγραφική του Μποκόρου στη συντάκτρια του κειμένου;
- Αναρωτηθείτε ποια είναι τα δικά σας στοιχειώδη και ποια τα περιττά και καταγράψτε τις σκέψεις σας. Δώστε στο κείμενό σας ό,τι μορφή επιθυμείτε, π.χ. ποίημα, χρονογράφημα, ημερολόγιο, μήνυμα στο facebook, κ.ά.

 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

 ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

6. Και ο Οδυσσέας Ελύτης στον «Μικρό ναυτίλο» σημειώνει:

ΓΥΜΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟ ΜΗΝΑ, το καταμεσήμερο. Σ' ένα στενό κρεββάτι, ανάμεσα σε δυο σεντόνια χοντρά, ντρίλινα, με το μάγουλο πάνω στο μπράτσο μου που το γλείφω και γεύομαι την αρμύρα του, κοιτάζω τον ασβέστη αντικρύ στον τοίχο της μικρής μου κάμαρας. Λίγο πιο ψηλά το ταβάνι με τα δοκάρια. Πιο χαμηλά την κασέλα που έχω αποθέσει όλα μου τα υπάρχοντα: δυο παντελόνια, τέσσερα πουκάμισα, κάτι ασπρόρουχα. Δίπλα η καρέκλα με την πελώρια ψάθα, χάμου, σ'άσπρα και μαύρα πλακάκια, τα δυο μου σάνταλα. Έχω στο πλάι μου και ένα βιβλίο.

Γεννήθηκα για να 'χω τόσα. Δεν μου λείπει τίποτε να παραδοξολογώ. Από το ελάχιστο φτάνεις πιο σύντομα στο οπουδήποτε. Μόνο που 'ναι πιο δύσκολο...

- Ποια θεωρεί απαραίτητα ο ποιητής και ποια ψυχική διάθεση αποπνέει ο λόγος του;
- Να συζητήσετε τον προβληματισμό του ποιητή στις δυο τελευταίες σειρές του αποσπάσματος.
- Στο απόσπασμα υπάρχει ένα περιγραφικό και ένα στοχαστικό μέρος. Να τα εντοπίσετε. Τι περιγράφει ο ποιητής και σε ποιες σκέψεις οδηγείται;

Η λιτότητα των αγαθών και η ψυχική επάρκεια που νιώθει μπορούν να συμβιβαστούν, κατά τη γνώμη σας; Να συζητήσετε το θέμα στην τάξη σας.